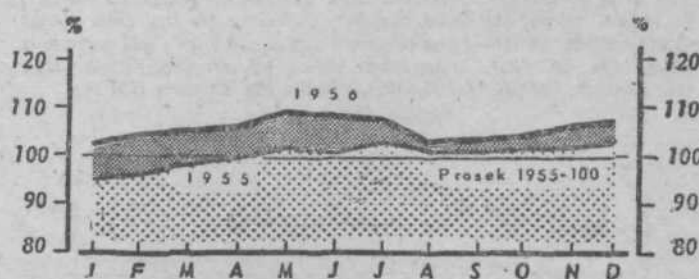

Življenjski stroški

Cene tistih predmetov in uslug, ki tvorijo osebno potrošnjo družin, ali kakor jih navadno označimo kot življenjske stroške, so v decembru 1956 porasle v primerjavi z novembrom za nekaj manj kakor 1 odstotek.

Ce pogledamo, kako so se gibal življenjski stroški ali cene za tiste predmete in usluge, ki jih v enem mesecu takorekoč vsak dan trošimo (sestavljajo tri četrtine vseh stroškov družine), tedaj vidimo, da so v decembru 1956 v primerjavi s prejšnjim mesecem porasli za nekaj manj kakor 2 odstotka. Te mesečne stroške sestavljajo predvsem stroški za hrano, pijačo, tobak, razsvetljavo in stanarino. Samo cene živil so se dvignile v decembru za 2 odstotka, to pa je predvsem sezonski porast. Ta pojav je normalen v decembru vsakega leta.

Cene predmetov, ki jih kupujemo od časa do časa med letom (letni stroški), in ki tvorijo okrog 20 odstotkov vseh življenjskih stroškov, so ostale v decembru večinoma nespremenjene (letne stroške sestavljajo predvsem stroški za obla-

čenje in stroški za pohištvo). To ne pomeni, da se pri teh izdelkih cene sploh niso spremenile, temveč, da so bile te spremembe zelo majhne, nekateri izdelki so se nekoliko podražili, medtem ko so se drugi nekoliko pocenili, tako da se te razlike med seboj izenačujejo.

Cene predmetov, ki jih kupujemo za več let, se prav tako niso spremenile (ti stroški tvorijo le okrog 5 odstotkov vseh stroškov življenja). To so predvsem stroški za nakup zimskih plaščev, tekstila za gospodinjstva, pohištva, aparatov, štedilnikov itd.). V okviru te skupine so cene nekaterih izdelkov še od januarja 1955 pa do decembra 1956 iz meseca v mesec ostale v povprečju iste.

DVIG ŽIVLJENJSKIH STROŠKOV LETA 1955 IN 1956

	Odstotek dviga 1955 (v primerjavi z l. 1954)	Odstotek dviga 1956 (v primerjavi z l. 1955)
Mesečni stroški	18 odstotkov	7 odstotkov
Letni stroški	9 odstotkov	3 odstotke
Večletni stroški	2 odstotka	—
Skupni stroški	14 odstotkov	6 odstotkov

Kakor vidimo, so se lani življenjski stroški znova povečali in to mesečni za 7 odstotkov, letni za 3 odstotke, večletni pa so ostali na enaki višini. Ta porast je bil nekaj blažji kakor leta 1955.

Naj pripomnimo, da po samih življenjskih stroških ni mogoče sklepati o gibanju realnega zaslužka in v skrajni liniji življenjskega standarda. Razen življenjskih stroškov predstavlja enega izmed najvažnejših podatkov za taka sklepanja tudi gibanje plač, o katerem pravtako od časa do časa poročamo.

Ljudski odbori in delo na plačnem sistemu

V okviru komisije za vprašanja delovne storilnosti in delovnih odnosov zveznega izvršnega sveta delajo že od sredine lanskega leta pri nadaljnji graditvi našega plačnega sistema v gospodarstvu ter se ukvarjajo z drugimi problemi, ki so vezani na produktivnost in standard. Številna podjetja, ustanove in posamezniki so s svojo pobudo pridružili k temu važnemu delu. Sekretariat za delo in delovne odnose zveznega izvršnega sveta razpolaga z vrsto konkretnih predlogov, sugestij, pripomb in vprašanj. To kaže, da naši delovni ljudje razumejo pomen tega dela. Vedo, da ne gre samo za napore za pravičnejše in bolj stimulativno nagrajevanje proizvajalcev, temveč, da gre za nekaj mnogo večjega. Gre za nujnost, da se po-iskujejo ukrepi in metode za hitrejše povečanje proizvodnih sil, kar je temeljni pogoj za nadaljnji razvoj in graditev socialističnih odnosov v naši državi in edini resnični vir ter jamstvo življenjskega standarda posameznikov in skupnosti.

Zato je razumljivo, da je nadaljnja graditev plačnega sistema in določitev ukrepov za povečanje delovne storilnosti, s tem pa tudi življenjskega standarda, temeljno vprašanje naše sedanjosti in nadaljnega razvoja naše socialistične demokracije.

Konkretni napori in sistematično delo za rešitev te problematike pa še vedno občutno zaostajajo za splošnim razpravljanjem. Pri reševanju tega vprašanja bi morali zaposliti ustrezajoče institucije po vsej državi. Pri tem pa v številnih okrajih nimajo še niti ustrezajočih organov za vprašanja delovne storilnosti in plačnega sistema. Sedanje komisije za plače ne morejo zajeti vse problematike. Njihovo področje in pristojnosti so precej omejene. Zato iščejo rešitev v obliki svetov ljudskih odborov za delovno storilnost in delovne odnose in v sekretariatih za delo ljudskih odborov. Ti organizmi naj bi se ukvarjali s tekočimi vprašanji, ki neposredno vplivajo na produktivnost človeka v proizvodnji (organizacija dela, strokovno usposabljanje, delovni zaščitni ukrepi, problem kvalifikacije za določena delovna mesta itd.), pravtako pa tudi s širšo problematiko socialističnih odnosov v proizvodnji sploh. Posebna naloga bo ugotavljanje učinka raznih ukrepov višjih državnih organov na področju delovne produktivnosti in delovnih odnosov.

Odgovorni zvezni in republiški organi bodo vsekakor sprejeli tudi ustrezajoče predpise in dali konkretno pomoč. Temeljna naloga za izvedbo predpisov pa zavezuje same ljudske odbore in druga samoupravna telesa delovnega ljudstva.

Sodelovanje oblastnih organov in družbenih organizacij

Bežer pogled na prakso občinskih odborov v nekaterih mestih Srbije zadostuje, da nam pokaže izredno dinamično delo in prakso v minulem razdobju od uvedbe komunalnega sistema. Vidno mesto imajo vsekakor izkušnje v delovanju odborov kot kolektivnih organov lokalne samouprave, način priprave materiala za njihove seje in vloga državljanov pri tej pripravi.

Praksa občinskega ljudskega odbora v Kragujevcu je vsekakor med tistimi, ki so bile najbolj opažene. Kratko bi lahko rekli, da je vse njegovo delo izpolnjeno s stalno težnjo, da bi čim bolj zaposlil vse zainteresirane pri reševanju vprašanj, ki so pomembna za mesto. Že nekaj mesecev je v praksi, da o vsakem resnejšem predlogu najprej razpravljajo v upravnih organih in svetih ljudskega odbora, nato pa jih sporočijo organizacijam Socialistične zveze in odborom ustrežajočih zbornic. Po razpravljanju v teh organizacijah dobijo materiale znova sveti in komisije odbora, ki razpravljajo o pripombah in predlogih ter hkrati s svojimi predlogi predložijo odboru tudi sprejeta mnenja. Zastopniki teh organizacij so vedno pozvani, da tudi sami pred ljudskim odborom povedo in branijo svoja pojmovanja. To sodelovanje sicer ne da vedno pričakovanih rezultatov, pogosto pa je zelo koristno. Razen tega vabijo tudi

predstavnike raznih strokovnih združenj, republiških in zveznih upravnih organov na tiste seje, na katerih razpravljajo o snovi, ki zanima tudi nje. Tako so na primer seji odbora, na kateri so razpravljali o vprašanju telesne kulture, prisostvovali razen zastopnikov zainteresiranih lokalnih organizacij tudi zastopniki ustrežajočih organizacij iz Beograda, razpravljanju o obrtništvu zastopniki zvezne obrtne zbornice, podobno pa je bilo tudi, ko so razpravljali o kriminalu v gospodarstvu, trgovini in gostinstvu. To je bilo obojestransko koristno tako za ljudski odbor kakor tudi za te organizacije.

S posebno pozornostjo se ljudski odbor trudi, da bi izvedel kontrolo nad izvršitvijo svojih sklepov. Zato na začetku vsake seje tajnik odbora, ko prebere zapisnik zadnje seje, poroča tudi o izpolnjevanju sklepov, ki so bili na tej seji sprejeti.

V Titovem Užicu se je prav tako izoblikovalo mnenje, pridobljeno v praksi, da je mogoče probleme mesta najuspešneje reševati ob popolnem in skladnem sodelovanju občinskega ljudskega odbora in drugih samoupravnih organizacij. Občinski ljudski odbor deluje kot koordinator, ker prihaja pobuda za reševanje določenih mestnih problemov pogosto od drugih. Tako so bila lani rešena na videz drobna, toda za mesto zelo važna vprašanja.